

**Міністерство охорони здоров'я України
Івано-Франківський національний медичний університет**

О.Л. ЦИМБАЛІСТА

ПРОТИМІКРОБНА ТЕРАПІЯ В ПЕДІАТРІЇ

Навчальний посібник

**Видавець Марченко Т.В.
Львів 2023**

УДК 616-053.2-022-085:615.281(075.8)

Ц61

Рекомендовано до друку Вченою радою Івано-Франківського національного медичного університету як навчальний посібник для студентів, інтернів і слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти МОЗ України (протокол № 14 від 31.10.2023 року).

Автор

О.Л. Цимбаліста – д-р мед. наук, професор кафедри дитячих хвороб ПО Івано-Франківського національного медичного університету

Рецензенти

Кісельова М.М. – д-р мед. наук, професор, зав. кафедри педіатрії і неонатології факультету післядипломної освіти Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького

Колоскова О.К. – д-р мед. наук, професор, зав. кафедри педіатрії та дитячих інфекційних хвороб ЗВО «Буковинський державний медичний університет»

Ц61 Протимікробна терапія в педіатрії: навчальний посібник. /
О.Л. Цимбаліста. – Львів: Видавець Марченко Т.В., 2023. – 141с.

ISBN978-617-7937-89-9

Навчальний посібник складено відповідно до навчальної програми з педіатрії для студентів, інтернів, лікарів на циклах тематичного удосконалення вищих медичних закладів III-IV рівнів акредитації. У навчальному посібнику доступно і на сучасному рівні подана інформація про клінічну фармакологію основних груп протимікробних препаратів та можливі ускладнення, які виникають при їх використанні.

УДК 616-053.2-022-085:615.281(075.8)

ISBN978-617-7937-89-9

© О.Л. Цимбаліста, 2023
© Видавець Марченко Т.В., 2023

Зміст

Передмова.....	4
Список умовних скорочень.....	5
ГЛАВА 1. Клінічна характеристика окремих груп протимікробних препаратів.....	6
1.1. Антибіотики.....	6
1.2. Інгаляційні шляхи введення антибіотиків.....	58
1.3. Регульовані форми антибіотиків.....	73
1.4. Антимікробні пептиди.....	74
1.5. Бактеріофаги.....	78
ГЛАВА 2. Характеристика окремих груп протимікотичних препаратів...	80
ГЛАВА 3. Ускладнення під час проведення протимікробної терапії.....	94
Література.....	137

Передмова

Майже 100 років триває «золоте століття» лікування інфекційних захворювань антибіотиками. Це дало змогу врятувати життя від інфекційних ускладнень травм, вилікувати невисокими дозами антибіотиків більшість інфекційних захворювань на початку ери антибактеріальної терапії. Однак з успіхами у лікуванні складних інфекцій паралельно наростала драматична ситуація з ростом різноманітних ускладнень, часто фатальних, від антибактеріальної терапії, які суттєво перевищували темпи розробки нових антибіотиків.

Проблема антибактеріальної терапії є однією з пріоритетних ВООЗ і найбільш важливою в науковій і практичній медицині. Це зумовлено швидким розвитком резистентності патогенних мікроорганізмів до протимікробних препаратів і відсутністю нових класів ефективних антибіотиків. В педіатричній практиці драматичність ситуації визначається тим, що не всі антибіотики, зокрема препарати резерву, можна використовувати для лікування дітей. Особливе місце займає лікування нозокоміальних інфекцій. Останнє зумовлено тим, що інфекції зустрічаються у половини пацієнтів відділень інтенсивної терапії, а колонізація патогенними мікроорганізмами спостерігається у переважної більшості із них (до 95%). В останнє десятиріччя спостерігається тенденція до зростання ускладненого перебігу бактеріальних інфекцій у людей усіх вікових груп, передусім дітей.

В умовах стаціонару має місце перевага грамнегативної мікрофлори і швидке формування резистентності до сучасних антибіотиків. Одним з найважливіших механізмів розвитку антибіотикорезистентності є формування біоплівки, так як на даний час немає ефективних препаратів відносно впливу на мікроорганізми в біоплівці.

У науковій літературі питання етіологічної діагностики ускладненої бактеріальної інфекції, особливо нозокоміальної у дітей, вивчені недостатньо і часто є суперечливими.

У навчальному посібнику дана клінічна характеристика усіх відомих груп антибіотиків на нинішній час і різноманітних ускладнень антибактеріальних препаратів в цілому і кожної із його груп.

Навчальний посібник буде важливим у педагогічному процесі підготовки студентів IV-VI курсів вищих навчальних медичних вузів, інтернів, лікарів-педіатрів на циклах тематичного удосконалення та стане настільною книгою лікарів-педіатрів, лікарів загальної практики, лікарів вузьких спеціальностей в дитячих лікувальних закладах.

З повагою, О.Л. Цимбаліста

Список умовних скорочень

АЛТ	—	аланінамінотрансфераза
АСТ	—	аспартатамінотрансфераза
АЧТЧ	—	активований частково тромбопластиновий час
ВАПн	—	вентилятор-асоційована пневмонія
ВООЗ	—	Всесвітня організація охорони здоров'я
ДНК	—	дезоксирибонуклеїнова кислота
іАПФ	—	інгібітори ангіотензит перетворюючого ферменту
КУО/мл	—	колонієутворюючі одиниці
ЛП	—	лікарські препарати
РДС	—	респіраторний дистрес-синдром
РНК	—	рибонуклеїнова кислота
НПЗП	—	нестероїдні протизапальні препарати
T ½	—	період напіввиведення лікарських препаратів
тРНК	—	транспортна рибонуклеїнова кислота
ХОЗЛ	—	хронічне обструктивне захворювання легень
ШКФ	—	швидкість клубочкової фільтрації
CL заг.	—	загальний кліренс
CMV	—	вірус цитомегалії
C-RP	—	C-реактивний протеїн
IL	—	Інтерлейкін
MRSA	—	метицилін-резистентний стафілокок
MSSA	—	метицилін-чутливий антибіотик
ph	—	potencio hydrogenii
PRSP	—	пеніцилін-резистентний пневмокок
VRSA	—	ванокміцин-резистентний золотистий стафілокок
VRE	—	ванкоміцин-резистентний ентерокок